

Reg. No. :

Code No. 5046

Name :

Second Year – March 2017

Time : 2½ Hours
Cool-off time : 15 Minutes

Part – III

SANSKRIT SASTHRA

Maximum : 80 Scores

General Instructions to Candidates :

- There is a 'cool-off time' of 15 minutes in addition to the writing time of 2½ hrs.
- You are not allowed to write your answers nor to discuss anything with others during the 'cool-off time'.
- Use the 'cool-off time' to get familiar with questions and to plan your answers.
- Read questions carefully before answering.
- All questions are compulsory and only internal choice is allowed.
- When you select a question, all the sub-questions must be answered from the same question itself.
- Electronic devices except non-programmable calculators are not allowed in the Examination Hall.

निर्देशा :

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
2. प्रश्नान् प्रश्ननिर्देशान् च सावधानं पठित्वा उत्तरत ।
3. प्रश्नानां वाचनाय 15 निमेषाः कल्पिताः ।

क – विभाग:

कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत ।

(Scores : 8)

1. सरूपाणामेकशेष _____ ।
(एकवचने, एकविभक्तौ, एकसंज्ञा)
2. वृत्त्यर्थावबोधकं वाक्यं _____ ।
(विग्रहः, समासः, अर्थः)
3. हरेः सदृशं _____ ।
(हरिहरौ, सहरिः, अधिहरिः)
4. प्रथमा निर्दिष्टं समास _____ ।
(पूर्वरूपम्, उपसर्जनम्, पररूपम्)
5. व्यूढम् उरः यस्य सः _____ ।
(व्यूढोरः, व्यूढोरसः, व्यूढोरस्कः)
6. अनेकं सुबन्तं चार्थे वर्तमानं वा समस्यते स _____ ।
(द्वन्द्वसमासः, केवलसमासः, तत्पुरुषसमासः)
7. 'कर्तृकरणे कृता बहुलम्' इति सूत्रेण _____ तत्पुरुष समासः विधीयते ।
(द्वितीया, तृतीया, चतुर्थी)
8. हरः च हरिः च _____ ।
(हरिहरौ, हरहरौ, हरिहरः)

9. रामः इति रामशब्दस्य प्रथमा बहुवचनरूपे रिक्तांशान् कोष्ठकात् चित्वा लिखत ।

राम – अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् ।

राम सु – _____ ।

राम स् – _____ ।

राम र् – _____ ।

रामः – _____ ।

(ससजुषो रुः । स्वौजसमौट्....., । खरवसानयोर्विसर्जनीयः । उपदेशेऽजनुनासिक इत् ।) (Scores : 4 × 1 = 4)

10. 'रामाणाम्' इति षष्ठी बहुवचनरूपनिष्पादने स्वखालित्यमस्ति चेत् तत् निवारयतु ।

राम – अर्थवदधातुरप्रत्ययः प्रातिपदिकम् ।

राम आम् – अट्कुप्वाङ्नुम्व्यवायेऽपि ।

राम नाम् – नामि

रामा नाम् – ह्रस्वनद्यापो नुट् ।

रामाणाम् – स्वौजसमौट्..... ।

(Scores : 4 × 1 = 4)

11. अधः प्रदत्तानाम् सूत्राणां साहाय्येन रामशब्दस्य पञ्चमी एकवचनरूपं लिखत –

सूत्राणि – स्वौजसमौट्.... । टाडसिडसामिनात्स्याः । अकः सवर्णे दीर्घः । वाऽवसाने । झलां जशोऽन्ते ।

(Scores : 4 × 1 = 4)

12. राज्ञः पुरुषः राजपुरुषः इति लौकिकविग्रहः । राजन् डस् पुरुष सु इत्यलौकिकविग्रहः । अधः प्रदत्तानां सूत्राणां साहाय्येन षष्ठी तत्पुरुषसमासप्रक्रियां लिखत ।

सूत्राणि – षष्ठी, सुपो धातुप्रातिपदिकयोः, नलोपः प्रातिपदिकस्य, ससजुषो रुः, खरवसानयोर्विसर्जनीयः ।(Scores : 3)

13. 'सप्तमी शौण्डेः' इति सूत्रं विशदयत ।

(Scores : 2)

14. समस्तपदानि लिखत ।

(क) चोरात् भयम् _____ ।

(ख) कण्ठे कालः यस्य सः _____ ।

(ग) माता च पिता च _____ ।

(Scores : 3 × 1 = 3)

15. यथोचितं योजयत ।

(क) शिवकेशवौ – राजदन्तादिषु परम् ।

(ख) नीलोत्पलम् – अल्पाचूतरम् ।

(ग) पीताम्बरः – विशेषणं विशेष्येण बहुलम् ।

(घ) राजदन्तः – अनेकमन्यपदार्थे ।

(Scores : 4 × 1 = 4)

16. समासः कतिविधः ? – विशदयत ?

अथवा

तत्पुरुषसमासभेदान् विशदयत ?

(Scores : 8 × 1 = 8)

ख – विभागः

कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं चित्वा लिखत :

(Scores : 1 × 6 = 6)

17. मङ्गलाभावेऽपि _____ समाप्तिदर्शनः ।

(तर्कसंग्रहे, किरणावल्याम्, कादम्बर्याम्)

18. कारणाभावे कार्योत्पत्तिः _____ ।

(व्यतिरेकव्यभिचारः, अन्वयव्यभिचारः, यथार्थज्ञानम्)

19. श्री चट्टम्बिस्वामी कुत्र जनिमलभत ?

(कोल्लड्कोट्ग्रामे, कोल्लूरग्रामे, तिरुमारारिग्रामे)

20. वयलेरि कुञ्जक्कण्णन् इति कस्य यथार्थ नामः ?

(श्री नारायणगुरुदेवः, श्री ब्रह्मानन्दशिवयोगिनः, वाग्भटानन्दगुरुः)

21. भास्कराचार्येण रचितः गणितशास्त्रग्रन्थो भवति ।

(लीलावती, अर्यभटीयम्, होराशास्त्रम्)

22. निर्वृतिपञ्चकस्य कर्ता कः ?

(चट्टम्बिस्वामी, वाग्भटानन्दः, श्री नारायणगुरुदेवः)

उत्तरं पेटिकातः निर्धार्य लिखतः

(Scores : 1 × 5 = 5)

23. तर्कसंग्रहस्य कर्ता कः ?

24. अद्वैतसिद्धान्तस्य स्थापकः कः ?

25. निर्वृत्तिः इत्यस्य कोऽर्थः ?

26. कति नक्षत्राणि सन्ति ?

27. नीलकण्ठतीर्थपादस्य गुरुः कः ?

(सप्तविंशतिः, चट्टम्बिस्वामी, अन्नम्भट्टः, श्रीशङ्कराचार्यः, मोक्षः)

प्रदत्तयोः टिप्पणीं लिखत :

28. तमसः दशमद्रव्यत्वम् । (Scores : 3)
29. आत्मसाक्षात्काररूपं मोक्षं के प्राप्नुवन्ति ? (Scores : 3)
30. को नाम अधिकारी ? (Scores : 2)
31. भारतीयदर्शनेषु वेदान्तदर्शनस्य माहात्म्यं प्रतिपादयत । (Scores : 3)
32. क्रमीकृत्य लिखत
रविवारः, बुधवारः, कुजवारः, गुरुवारः, चन्द्रवारः, शनिवारः, शुक्रवारः । (Scores : 3)
33. यथोचितं योजयत
ज्ञानाधिकरणम् – आकाशः ।
उष्णस्पर्शवत् – आत्मा ।
– तेजः । (Scores : 2)
34. ईश्वरसद्भावे किं प्रमाणमङ्गीक्रियते ? (Score : 1)
35. कति राशयः सन्ति ? नामानि लिखत । (Scores : 2)

36. वेदान्तदर्शने प्रतिपादकानि चत्वारि महावाक्यानि कानि ?

(Scores : 2)

37. उपन्यासं लिखत

पाकविषये नैयायिकानां वैशेषिकाणां च भेदान् विशदयत

अथवा

ईश्वरः अस्ति वा न वा इति वादद्वयं लिखत ।

(Scores : 8)
